

משרד המשפטים האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

הנהלת האגף, ירושלים

25 יולי 2018

י"ג אב, תשע"ח

נוהל מינוי בעלי תפקיד בהליכי חדלות פרעון

נוהל זה בא להסדיר את הליך הצעת מועמדים לשמש כבעלי תפקיד בהליכי חדלות פרעון לפי פקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש) התש"ם - 1980 ולפי פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג - 1983 וחוק החברות תשנ"ט-1999, ע"י ב"כ הכונס הרשמי, במטרה להבטיח הליכי מינוי אובייקטיביים, שוויוניים ושקופים ככל הניתן;

הליך הצעת מועמדים בהליכי חדלות פירעון של תאגידיים

כללי

1. החל ממועד כניסת תאגיד להליך חדלות פירעון (פירוק או הבראה) על התאגיד להתנהל בראשו ובראשונה לטובת הנושים באופן קולקטיבי ובהתאם למדרג זכויותיהם שבדין, ורק אם יוכלו להשתלם במסגרתם כלל חובות הנושים והוצאות ההליכים, אזי גם טובת התאגיד או בעלי מניותיו. על כן, ככלל, יש לשאוף לכך שניהול ההליכים יעשה בידי גורם אובייקטיבי. יתר על כן, יש קושי במינוי ב"כ התאגיד או מי שהומלץ על ידו בכל מצב בו יש חשש כי האורגנים של התאגיד נושאים באחריות לחדלות פירעונו. הפקדת ניהול ההליכים בידי ב"כ התאגיד או מי שהומלץ על ידו, עלולה לפגוע בתקינות ההליכים, ובין היתר, לפגום ביכולתו של בעל התפקיד לבחון עצמאית את נסיבות קריסת התאגיד, ואת יכולתו של בית המשפט להתחקות נכוחה אחר הסיבות שהובילו אותו לחדלות פירעון. עוד יצוין, כי עצם ההמלצה על בעל תפקיד מסוים שייצג או הוצע בידי התאגיד עצמו, מעוררת חשש לניגוד עניינים, ולו למראית עין, ובכך אף פוגעת באמון הציבור בהליך קולקטיבי ואובייקטיבי זה.

על אף האינטרס הלגיטימי של הנושים במקסום קופת הנשיה, יש להיזהר גם ממינוי בעל תפקיד המייצג או הקשור למי מהנושים. הטעם לכך הוא כפול. ראשית, בהליכי חדלות פירעון קיים מתח העולה לעתים כדי ניגוד אינטרסים לא רק בין הנושים לבין התאגיד אלא בין הנושים לבין עצמם. זאת, בין היתר, בכל הנוגע לאופן בדיקת בעל התפקיד את תביעות החוב המוגשות לו בידי נושים שאינם קשורים בו. שנית, כשם שמינוי נאמן המקובל על כל הצדדים להליך עשוי לשפר את סיכויי ההצלחה של ההליך, מינוי המקובל רק על חלק מהצדדים עלול לפגוע באמון חלק מן הצדדים בהליך ובכך לפגוע בשיתוף הפעולה מצדם ובסיכויי הצלחתו. גם מטעם זה יש לשאוף למינוי בעל תפקיד נייטרלי.

על כן, נקודת המוצא היא כי יש להעדיף מינוי של בעל תפקיד חיצוני ואובייקטיבי לניהול ההליכים.

בצד זאת, יש לשאוף לכניסתם של בעלי תפקיד חדשים לתחום ולהרחבת היצע בעלי התפקיד, זאת הן על מנת להבטיח שוויון הזדמנויות והוגנות בבחירתם, הן על מנת שיתאפשר לבעל התפקיד שיוצע להקדיש את מלוא מרצו לניהולו של תיק חדלות הפירעון בו מונה והן מהטעם שמדובר בשוק קטן יחסית בו חלק לא מבוטל של הנושים הם שחקנים חוזרים. במציאות כזו קיים חשש שיופעלו על בעל התפקיד לחצים לפעול לטובת קידום אינטרס של נושה כזה או אחר. ומעל כל שיקולים אלה יש לזכור, כי הרחבת היצע בעלי התפקיד והתחרות המובנית שתיווצר בין בעלי התפקיד כתוצאה מהרחבה זו, תביא בהכרח להשבחת איכות תוצרי עבודתם של בעלי תפקיד, וזאת לטובת כלל הנושים, התאגיד החייב עצמו, ויתר בעלי העניין בו.

המלצה על מינוי בעל תפקיד

2. הורה בית המשפט על העברת בקשת פירוק זמני או קבוע / הקפאת הליכים או הסדר הכוללת התייחסות לסוגיית מינוי בעל תפקיד לתגובת הכונס הרשמי, ימליץ הכונס הרשמי על מינוי בעל תפקיד אובייקטיבי ויציע רשימת מועמדים שמספרם לא יפחת מחמישה, **בהתאם להקצאת מועמדים שתבצע ע"י עובד ייעודי שימונה לכך בהנהלת האגף**. סבר ב"כ הכונס הרשמי כי יש הצדקה, מפאת מורכבות ההליך במינוי מספר נאמנים או במינוי משותף של עו"ד ורו"ח, לא יפחת מספר המועמדים המוצעים שיקצה העובד הייעודי משישה תוך ייצוג שווה לשתי הפרופסיות.

3. המליץ הכונס הרשמי על מינוי יותר מבעל תפקיד אחד, יתייחס בהמלצתו לכך שהשכר המשותף שישולם לכל בעלי התפקיד גם יחד לא יעלה על השכר הקבוע לבעל תפקיד יחיד בהתאם לתקנות.

4. במסגרת תגובתו לבית המשפט יבקש ב"כ הכונס הרשמי מבית המשפט להורות כי בעל התפקיד שימונה יגיש לכונס הרשמי ולבית המשפט, בתוך 24 שעות, תצהיר ניגוד עניינים המפרט את התייחסות בעל התפקיד לכל חשש לניגוד עניינים פוטנציאלי כלשהו בקשר עם המינוי וכן יחתום על התחייבות להימנע מכל ניגוד עניינים.

5. לא יוצע על ידי ב"כ הכונס הרשמי בתיק ספציפי מועמד אשר פנה אל מי מב"כ הכונס הרשמי, במישרין או בעקיפין, בבקשה כי תוצג מועמדותו באותו תיק, ועל ב"כ הכונס הרשמי ליידע בפניות אלה באופן מיידי את הגורם שינהל את רשימת המועמדים בהנהלת האגף.

6. בחירת המועמדים תיעשה, בין השאר, על פי כישוריהם וניסיונם ובשים לב לנסיבות התיק בו עסקינן, להיקף המינויים שקיבל בעל התפקיד בשנה החולפת ותיקי חדלות הפירעון התאגידיים הפעילים אותם הוא מנהל.

7. הכונס הרשמי לא יציע אדם לשמש כבעל תפקיד באותו רבעון קלנדרי יותר מ-4 פעמים ולא יוצע אדם לשמש כבעל תפקיד בשני תיקים ברצף. מונה בעל תפקיד על ידי בית המשפט, בין אם ביוזמת נושה, בין אם בהמלצת בית המשפט ובין אם על פי החלטת בית המשפט, ייחשב מינוי זה כאחד מ-4 המינויים לצרכי אותו רבעון, אלא אם מדובר בתיקים קשורים.

8. על אף האמור, סבר ב"כ הכונס הרשמי כי יש צורך במינוי בעל תפקיד לצורך בדיקת תביעות חוב עובדים בלבד, יפנה לבית המשפט בבקשה כאמור ויציע שלושה מועמדים תוך הקפדה על שוויוניות, זאת ללא צורך בפניה לעובד הייעודי כאמור בסעיף 2 לעיל. כלל המינוי ביצוע תפקידים נוספים זולת בדיקת תביעות חוב עובדים, ימליץ הכונס הרשמי על מינוי בעל תפקיד בהתאם למנגנון המפורט בסעיפים 2 עד 7 לעיל.

9. ב"כ הכונס הרשמי לא יציע לבית המשפט מועמד לשמש כבעל תפקיד אם מצא שקשריו עם החברה, מעמדו בה או כלפיה או עיסוקיו האחרים, עלולים ליצור חשש לניגוד עניינים עם מילוי התפקיד ולו אף למראית עין, ובכלל זה חשש לניגוד עניינים הנובע מהתחייבות שנתן המועמד לבעל עניין או לבא כוח של בעל עניין בהליכי חדלות הפירעון ולא יציע לבית המשפט מועמד לשמש כבעל תפקיד אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית, בשל ענין אישי שלו, או בשל התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר או בשל עומס עבודה או מכל סיבה אחרת.

הפסקת מינוי בעל תפקיד מפאת ניגוד עניינים

10. נודע לב"כ הכונס הרשמי המטפל בתיק כי קיים ניגוד עניינים אשר עלול למנוע מבעל תפקיד שמונה לבצע תפקידו באובייקטיביות הנדרשת, ידווח על כך באופן מיידי למנהל המחוז ובאישורו לבית המשפט ויבקש הוראותיו בנוגע להפסקת המינוי או צמצומו, לפי העניין.

מינוי בעל תפקיד בהליכי פשיטת רגל

11. בעת מתן תגובה ראשונית לבקשה למתן צו כינוס והכרזת פשיטת רגל, ככל והוגשה על ידי החייב ימליץ ב"כ הכונס הרשמי על מנהל מיוחד מתוך מאגר המנהלים המיוחדים. הוגשה הבקשה על ידי נושה, ימליץ ב"כ הכונס הרשמי על שלושה מועמדים מוצעים. על מנת להבטיח שוויוניות בהקצאת התיקים, המינוי ייעשה באופן מחזורי בין אם מדובר בבקשת חייב ובין אם מדובר בבקשת נושה. על אף האמור, הוגשה בקשה למתן צו כינוס על ידי בני זוג יחדיו, או

הוגשה בקשה ע"י אדם שכנגד בן זוגו כבר מנהל הליך פשיטת רגל באותו מחוז, ימונה לשניהם בעל תפקיד אחד, וזאת גם כאשר ההליך בעניינו של אחד מבני הזוג קדם לאחר, ואף אם בוטל.

12. סבר ב"כ הכונס הרשמי כי מפאת מורכבות התיק יש מקום לסטות מעיקרון המחזוריות, יפנה למנהל המחוז בעניין וזה ייתן החלטתו המנומקת בעניין. במקרה כזה יתבקש בית המשפט למנות בעל תפקיד מתוך רשימת מועמדים שתוצע לו מתוך המאגר, שמספרם לא יפחת משלושה.

13. מנהל המחוז או מי מטעמו יקיים בקרה על רשימת המתמנים כבעלי תפקיד בהליכי חדלות פירעון של יחידים על מנת להבטיח הקצאת שוויונית של התיקים בין בעלי התפקיד.

שכירת שירותים מקצועיים בידי בעל תפקיד

14. הוראת תקנה 12 לתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), התשמ"א - 1981 קובעת כי בעל תפקיד לא יעסיק במסגרת תפקידו נותן שירותים (שאינו עובד החברה בפירוק או החייב עצמו) אלא באישור מראש מאת הכונס הרשמי או מבית המשפט.

15. ב"כ הכונס הרשמי לא יאשר העסקת נותן שירותים בהיקף העולה על 5,000 ₪ בצירוף מע"מ. התקשרות בהיקף העולה על הסכום האמור טעונה אישור בית המשפט וב"כ הכונס הרשמי יפנה בעל התפקיד לקבלת היתר להעסקה מבית המשפט ככל שמצא כי ההעסקה כאמור אכן מוצדקת בנסיבות העניין.

16. ב"כ הכונס הרשמי לא יתן הסכמתו למינוי נותן השירותים כאמור כאשר תפקיד נותן השירותים הינו חלק ממסגרת התפקידים השגרתיים של בעל התפקיד שבעדם נקבע לו שכר אלא מטעמים מיוחדים שירשמו ושיפורטו במסגרת תגובתו לבקשה ההעסקה המוגשת לבית המשפט.

17. סבר הכונס הרשמי כי יש מקום לאשר העסקת נותן שירותים לביצוע תפקיד שהינו חלק ממסגרת תפקידיו השגרתיים של בעל התפקיד, יתייחס ב"כ הכונס הרשמי בתגובתו לכך שיהיה מקום לבחון, בעת פסיקת השכר או אף קודם לכן, הפחתת הסכום שישולם לנותן השירותים, כולו או מקצתו, משכרו של בעל התפקיד, הכל כאמור בהוראת תקנה 13(ד) לתקנות המינוי והשכר.

18. כן יתייחס ב"כ הכנ"ר לכך שהעסקת נותן שירותים כאמור כפופה לבדיקת ניגוד עניינים שתעשה באחריות בעל התפקיד ועל ידו.

מינוי בעל תפקיד בהליך הסדר לפי סעיף 19א לפקודת פשיטת הרגל

19. הגם שהליך הסדר לפני צו כינוס הוא הליך וולונטרי ועל אף הרצון לעודד חייבים להגיע לפשרה והסדר עם נושיהם ללא נקיטת הליך פשיטת רגל, לא יתן ב"כ הכונס הרשמי הסכמתו למינוי ב"כ החייב או מי שהוצע על ידו כבעל תפקיד בהליך, אף אם הוא נמנה על מאגר הכונס הרשמי.

20. בתגובתו לבקשת החייב להסדר לפני מתן צו כינוס, יתייחס ב"כ הכונס הרשמי למינוי בעל תפקיד בהליך וימליץ על שלושה בעלי תפקיד, לבחירת בית המשפט, מתוך מאגר המנהלים המיוחדים. על מנת להבטיח שוויוניות בהקצאת התיקים, גם הצעות ומינויים אלה ייעשו באופן מחזורי.

נוהל זה בתוקף מיום 1.8.2018.

סיגל יעקבי, עו"ד

הכונסת הרשמית